

Nro. 49.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken December 16 ik napján
1853 - ik esztendőben.*

B é t s.

A' nagy hírnevű Anglus Doktor Jenner, valamint Waterhouse nevű Doktornak, a' ki Amérikába a' tehénhimlő - oltást bé vitte: így szintén Bétsi Doktor De Carro úrnak is, azért való háládatosságának megbizonyításául, hogy a' száraz Európában ugyan azon himlő - oltást legelőször ő terjesztette el, nemcsak, hanem az ezen oltásra kívántató matériát Asiába is szerentsésen által plántálta, egy szép piksift küldött ajándekba, a' mellyen ezen szavak olvastatnak: Edward Jenner to Jean De Carro.

Az Erdélyi Fels. Udvari Cancelláriánál vólt
Udv. Titoknok, Királyi Tanácsos Titt. Heinrich

Daniel ur, rothasztó hideglelésben, életének 65-ik esztendejében, a' folyó hónap' 10-dikén, kimúlt a' világból.

Frantzia Respublika.

Két Német tudós Irók vetélkednek ma a' felett, hogy melyik mondhat leg okosabbat ezen kérdésre nézve: Lehetséges - é a' 'Frantziák' expeditziója Anglia ellen, vagy nem? Ezen tudósok, Archenholtz és Bülow. Elmondották már ök előre, ezen expeditziónak, minden pro és contra gyanitható környülállásait. Nem rég mi is kiadtuk némünémü summázatját az Archenholtz okoskodásainak. A' mi a' Bülow ezekre tett jegyzéseit illeti, nints mód reá, 's nem is yennék talám olvasóink magok is jó neven, hogy szük leveleinket tsak efféle okos fefzegetésekkel töltsük - bé. Az éfféléket tehát; hogy az Anglus nemzetnek létele a' 'Frantziák' expeditziója által kotzkára tétetődhetne; hogy az Anglus nemzetnek in massa való felfegyverkezése, a' Fr. erőnek vizsza verésére nem a' jobb eszköz volna, &c, mint ezeket Archenholtz erőffiti: hogy ellenben az Anglus nemzet' lételenek egy oda kiszállható ellenséges sereg miatt lehető veszedelemben való forgását, tsak az erőffithetné, a' ki az Anglus nemzet' tüzit nem esméri; hogy a' nemzetnek in massa való felfegyverkezését tsak a' mondhatja gyenge oltalmazó eszköznek lenni, a' ki az új idök béli hadi történeteknek folyamatját, 's egyfersmind azt is, meg nem gondólja, hogy a' ház-tüz' videlmezésére, a' nép' massa a' legalkalmasabb, és hogy a' néki mérgesült paraizság, kézmivesek, 's a' nép között találtató sok jó

flutzosok, az Angliai sok ligetes és berkes helyeken, mit véghez nem vihetnek — mind ezeket ennyibe hagyván, tsak az egygyet hozzuk fel, a' mit B ü l o w a' mostani hadi készületek alkalmazásával fel taláztatott laposs hajókról megjegyzett: — „

„Az Archenhoitz' hibás vélekedésekkel telyes előadásában (így szoll B ü l o w) tsakugyan talállok én valami igazat és nevezetést, ott, a'hol ő az apró és nagy hadi hajóknak egymással való viaskodásokról beszéll. Én ezen egész megjegyzést igen nevezetesnek találtam. Hufz tsolnakok, a' mellyekre ágyuk vannak alkalmaztatva, egy 80 vagy 100 ágyus Linea hajót, semmivé tehetnek. Ezt hiteles kéztől kellett az írónak kapni. Én ezt, noha eleinten vigyázóságból nem akartam állításomat ennyire kiterjeszteni, magam is hiszem. Én éppen úgy nézek egy ágyus tsolnakok által körülvetett Linea hajót, mint a' szárazon egy négy szegeletet formált gyalog katona csoportot, a' mellyet a' flutzosok körülvettek, 's flutzzaikkal vesztegetnek. A' tsolnakokon lévő hófzú ágyuk, igen veszedelmesen lyuggathatják a' közbe vett Linea hajót. Az is igaz, hogy az ezeken a' nagy hajókon lévő ágyuk, mind rövidek lévén, nem szolgálnak mezfze. Ez a' környülállás nem fordúlt vólt meg az elmémben.

Egy szóval, ez a' tsolnakokkal való hadakozás olyan lehet a' tengeren, mint a' flutzzal való a' szárazon. Ez, a' gyengébb Státusoknak az igen hatalmas elnyomása, ellen való védelmeztetésére is, jó eszköz. Dana ki állithat 500 ágyus tsol-

nakot, 's ezek által nagy hadi hajós seregeket megrongálhat.

Páris, Nov. 27-dikén. Az Első Konzúl' Boulognéből való hazajövele nem kevés tündődére való okot szolgáltatott a' Fr. politikusoknak. Vízfza fog-é ismét menni oda; vagy pedig éppen nem fog jelen lenni a' nagy expeditzió-
 ón? Nem lesz-e semmi ezen expeditzióból; vagy pedig talám tsak az ellenségnek akar a' maga Párisban való tartózkodása által tsalt vetni? — Gondolni lehet az ezen kérdésekre tétetődő sok okos feleleteket.

Bonaparte Jeromosnak Európába való hazaérkezéséről eddig szárnyalt hírekben és tudósításokban nem vólt tsak egy szó valóság is. Még most is Amérikában múlat, 's a' telet is ott fogja tölteni, vagy azért, hogy fontos politikai tárgyakkal eligazítása van rá bizatva, vagy pedig azért, hogy attól tart, ne talám az Európa felé való evezés' alkalmatosságával az Anglusok által elfogattassék.

A' napokban belső titkos tanátskozás vólt a' Thüileria palotájában az Első Konzúlnál, a' melyre a' Ministerekén kívül, a' Szenátorok és Státustanátsosok közzül is sokan ölfzve hivattattak vala. Ezen tanátsban, minekutánna a' Fő Itélő Bíró a' tárgyakat elő adta, 's a' maga ítéletét azok eránt megmondotta volna: az Első Konzúl feleszámú bünösöknek, a' kik külömbkülömb Itélőszékektől halálra ítéltettek vala, megkegyelmezett. — Azt jegyzik meg, hogy a' megkegyelmezés' juszával mostanság gyakran él az Első Konzúl.

A' Moniteurben külömbkülömb Belgiumból,

Angliából, és egybűnne való tudósítások, 's némelyek mellett még jegyzések is olvaftatnak, a' mellyek közzűl néhányak így következnek. —

„London Nov. 18-dikán. A' tengeri Cancellaria olyan tudósítást vett tegnap Portsmouthból, hogy egy 27, Bricqs nevezetű hajókból álló Frantzia hajós sereget, a' miéink Hogue táján meg támadván, abból 3 ilyen Bricqs *) nevű fegyveres hajókat el fogtanak, 's a' Portsmouthi kikötőhelybe bévezettek légyen. A' más 24-gyek, a' part mellé kergettettek, és egészfen semmivé tétettek. Ez az ellenséges hajós sereg nem oly véggel evezett vólt ki, hogy a' mi hajóinkat megtámadja: hanem valamely más Fr. kikötőhelybe akart evezni, hogy ott a' több ágyus tsolnakokhoz tsatólja magát, a' melly közben a' mi hajóink az útját elállották.

*) E' nem igaz. Ezen 3 hajóknak mellyeket az Anglusok el fogtak, Frantzia országban nem Bricqs, hanem olyan Canot (tsajka) a' nevek, a' mellyek a' hajósok előtt Terra Novai hajóknak nevezetek alatt esméretesek, és itt a' Fr. partok mellett tsak arra valók, hogy a' kikötőhelyeknél tegyenek holmi szolgálót. Öt ilyen Canotjainkat a' szélvész utól érvén, tsak kettejek juthatott el a' parthoz, a' más hármakat elfogták az Anglusok. Ezen Canoton nem vólt semmi fegyveres kézűlet; egygyiket a' másikba számlálván, valami 2000 Livrákra betűttetnek. Ennyiből áll az az egész nyereség, a' mellyről az Anglusok azt költötték, hogy 3 ágyus Bricqs hajókból állott vólna. Egy-egy fegyveres Bricqs-hajón a' Frantziák-

nál négy 24 fontos ágyuk, és meg lehetős számú reguláris katonatsoport szokott találtatni. Ilyen Fr. hajót mostanság még egygyet sem fogtak - el az Anglusok; valahol tsak ezek még eddig az olálkodó Anglus hajókra bökkenenek, útát tudtak magoknak nyitni közöttök; némely kissebket el is süllyesztettek közzülük; sot a' hátrálásközben még az ő Fregátjaikra is rátüzeltek. A' tudósítás hátra lévő része, tsupa költemény. Nyilvánóságos, hogy ez az apró hadihajókból álló sereg, a' melly valami 200 darabra telik, egész szea megérkezett és béevezett a' Cherbourg-i kikötőhelybe. (A' M o n i t e u r jegyzése.)

„Gen. M o n n e t írja Fliszfzingából, hogy Nov. 20 dikán délutáni 3 orakor 5 Anglushajók W a l c h e r e n szigetének szomszédságában megjelenvén, West Capel táján egy Fregát és két Bricqs, vasmatkáikat kivetették, 's három nagy ágyus tsolnakaikat a' tengerre tévén, 's azokba néhány Anglus tisztek, egy hajós legényekből és katonákból álló tsoporttal belé ültek, 's a' part mellé evezvén kiszállottak. A' mi West - Capeli Komenzánsunk (egy Major) a' dolgot megsajditván, az alatta lévő katonalággal fegyvert fogatott, 's egyszerűs mind a' Middelburgban lévő Gen. Poinstot is az ellenfégnék kiszállása felől tudósította, a' ki is egy Frantzia és egy Hollandus Swadronból álló lovas tsoportot maga mellé vévén, az ellenség' eleibe ment. Az alatt az este eljövén, az idő megváltozott, 's szélvész támadván, a' két ellenféges Bricqs és Fregát a' vasmatka köteleket elvagdalni, a' mély tengerre béevezni, 's a'

3 töltnakokat a' part mellett hagyni kéntelenítették, mellyeknek ketteje, minden rajtok lévőekkel egyetemben, elmerülvén, a' habok ragadománya lett, a' harmadik pedig a' habokkal való hofzfzas tufakodás és a' miéinkre való puskázás után, magát megadni kéntelenítetett. Találtattak rajta 2 Hadnagyok és 20 katonák. A' két elmerült tsonakon mind egygyütt 4 tisztek és 40 köz katonák ültek, kik közzül egy is ki nem menekedett. A' foglyokhoz, illendő emberiséggel viseltettek katonáink; leg előbb is enniek adtak, mint a' mire legnagyobb szükségek vólt; azután Middelburgba, 's onnét Fliszfzingába kísérték őket; miat hadi foglyokat.

A' két fogoly tisztek azt a' vallást tették Middelburgban Gen. Poincot előtt, hogy ő reájok ezen fzerentsétlen történet' alkalmatosságával, a' lett vólna bizattatva, hogy tanulják ki ott a' kiszálásra legalkalmasabb pontját a' partnak, és minden ott lévő erősségeket 's azokban találató-ágyuk' számát jegyezzék fel, a' melly expeditziójok, 4 elveszett 's két elfogatott tisztekből, 40 oda vefzett, 's 20 fogságra esett emberekbe került.

Gen. Poincot ilyen levelet irt Middelburgból a' felelyebb említett West Capeli Komendanshoz Major Durandhoz: — „A' töltnakot, a' hat pár piftolyt, 's azon 20 embereknek puskáikat, a' kiket a' miéink tegnap elfogtanak, szállittassa a' Major Fliszfzingába. Különös örömmel értettem az alattad lévő katonaságnak azon nemes tfelekedet, a' mellyel az Anglusokhoz viseltettek, midön azoknak oráikat, pénzeket, és semmi egyéb vagyonait el nem vették. Irja meg nékem a' Má-

for azon Kaplárnak nevét, a' ki a' kirendelt tsoportot ezen alkalmatossággal vezérelte, hadd tehessem bizonyossá őtet a' felől, mely igen megelégedett légyek az ő magaviseletével.“

Neveze es elme béli jelenvalóságát írja le a' *Moniteur* egy Fr. Káplárnak egy *Havrei* Nov. 26 dián költ levélből: — „Egy tsoznak *Bleville* táján a' parthoz hajtódván, megfeneklett. A' *Canot*, melyre az emberek a' tsoznakról kiszállhattak, 's a' partra kivezhettek volna, elfüllyedett vala. A' tsoznakra 12 katonák lévén felszorúlva, már azon vóltak, hogy a' tengerbe szökdőfennek, úgy akarván megpróbálni a' partra való kiverekedhetélt. Tsak az említett Káplár bízató szavainak köszönhetik, hogy a' képpen minnyájok a' bizonyos halál' torkába önként nem szökdefteltek: — „Fiaim! (úgy mond), nem kell megfélemleni; nem kívántatik egyéb, tsak néhány orányi időt kell nyernünk, minthogy már szállani (béfolyni) kezdett a' tenger' vize; mászfzunk fel arra az árbotzfára.“ — Az ifiak engedelmeskedtek; szép renddel egygyenként felmáztak, a' haboknak rettenetes tsapkodása, 's a' szelek' ordítása közben fetét éjtzakának idején, az árbotzfára, Leg utolsó vólt a' Káplár. Így várván néhány oráig a' tenger apadását, a' szélvész az alatt jobbanjobban kezdett kegyetlenkedni; egy darab hab azon közben úgy tftapta kettözött erővel az árbotzfát, hogy az egyfzeriben ketté szakadván, minden rajta lévőkkel egyetemben a' tengerbe zuhant. Itt vólt ám a' jó tanátsra ismét szüksége az ifiaknak. — „Senki meg ne ijedgyen! (fel kiált ismét a' Káplár) tsak az árbotzfa' kötelihez fo-

gódzék jól hozzá; ki fog e' vinni a' partra minnyájunkat." — Ugy is történt a' dolog; az arbotzfa lafsanlafsán a' parthoz közelített, 's a' köteleihez fogódzott embereket a' haláltól megmentette, a' kiket a' parton Moulard nevű öreg hajósgazda a' hazához béhíván, jól tartotta őket.

„Les vignes nevű ifiu tizt a' Bellona nevű prédáló hajón, a' mellynek a' Nelson nevezetű Indiai Anglus hajóval a' már sokszor említett története vólt, igen szép katonai virtust mutatott ki azon alkalmatossággal (a' Moniteur szerént). Kezében egy bajonét és övében két pár piftoly lévén, egy Anglus tizt néki rohan, és a' kárdját a' fejinek méri, hogy ketté halítsa. Az ifiú azonban vigyázó lévén, tsudára méltó serénységgel ki áll a' tsapás elől, 's piftolyát kapván, az Anglus tiztet agyon lövi, 's a' kárdját elvévén, azután azzal vagdalkozott a' több Anglusokkal. Az elesett Anglus tizt' szüleinek értésére esvén a' dolog, minden igyekezeteket arra fordították, hogy vitéz fioknak kárdját a' Fr. tizttől ha mi nagy árron is vízfza szerezhessék, hogy emlékezetnek okáért megtarttsák. Száz Lajosaranyat is ígértek érte: de hijába való vólt minden ígélet. Az ifiú Fr. tizt utóljára is tsak azt felelte, hogy néki az a' kard minden ígereateknél sokkal betsefebb vólna; az egész Nelson nevű hajóért sem adná vízfza. A' szüleinek küldötte el azt, mint fiok' vitézfégenek bizonyos jelét. Ez a' tselekedet annyival ditséretebb az ifiúban, hogy szegény szülektől vette származását.

„Oberflieutenant S m i t h (ezt is a' Moniteur írja) és két G o d w e l testvérek, minnyájan Ang-

lusok, a' kik Valenciennes várában hadi foglást viselvén, szóval tett ígéretre (parolára) a' városban és annak környékein szabadon széllyel járhattak, arra a' gyengeségre vetemedtek, hogy szavokat megszegvén, elföztek. Az ő tselekedetekért kétség kívül elégtételt fog az Angliai közönséges ítélet tenni; mert különben, ha az olyan emberek, a' kiket csak az ő önnön ígéretök tartoztat és őriz a' fogságban, annyira elfelejtkezhetnek a' betsületről, hogy elfözjenek, nem leszen mit tenni-egyebet, hanem hogy kalitzkába, és retez alá zárattassanak minden fogjok."

A' Vannes-i Püspök' hazába bémegyen a' minap egy esméretlen ember, és a' Püspököt egyedül találván szobájában, pistolyt tartván kezében fenyegetődzve 300 Livrákat kér tőlle. A' Püspök leszámllja néki felindulás nélkül a' különben is nem nagy summát, ezzel a' jó tanáttal botsátván el magától, hogy mázfzör leg alább betsületesebb módon kérjen.

Nem régen azt irták vólt az Anglus levelek, hogy ha az ő hadi hajóik a' Boulognei apró ágyus hajóit a' Fr. országlószéknek, semmivé tehetik: ezen károknak helyrehozására leg alább 20 hónapok kívántatnának a' Frantziáknak. — Ezt a' Moniteur is kiadta az Anglus levelekből, ilyen jegyzést vetvén utánna: — „Ha a' Frantziáknak hozzátok való kifzállások (úgy mond) szerentsés talál lenni, az abból következheto károtokat nem 20 hónapok, hanem 20 eftendök alatt sem fogjátok helyre hozni.

Lüttichből fietséggel 120, a' 4 új Német Departamentomokból is 50 kovátoknak kel-

lett Boulogne felé elútni, hogy ott a' nagy expeditzióhoz kivantató vasmunkában legyenek segedelemmel. — A' tengeri Minister most Calaisben, majd Ostendében, majd másutt vizsgálja és fietteti a' Fr. partokon folyó készüléteket. Antwerpiába is el megy. Hallatik, hogy a' hadi Minister is minden órán ismét ezen tengerpartok felé fogná újtát venni. Egyéb eránt most semmi nevezetős újlágot nem írnak az onnét érkezett levelekben.

Astából a' Cochinchinai Királyi birodalomból írta 1802 ben Sept. hónapban, egy ott lévő Missionarius Atya az ő Párisban tartózkodó Superiorjokhoz, hogy a' R. Catholica Anyaszentegyháznak tudománya hathatósan terjed és gyökeresedik azon Kir. Birodalomban. Azon esztendőben Augustusban, maga a' Király is egy igen kedvező Ediktumot hirdettetett ki a' Keresztény vallásra nézve. A' rész szerént megélemedett rész szerént gyermek megknrefztelkedettek száma, már több ezerekre halad. A' többek között az egygyik Missionarius atya, igen meg bizott embere a' Királynak. — Ugyan ezentudósító írja, hogy a' Chinai Birodalomban is több száz ezren találtnak a' Cath. Anyaszentegyház' hitének tudományát, rész szerént nyilvánóságosan, rész szerént titkon követő hívek.

Az Ex-Direktor Rewbel fia Oberffer Rewbel, a' ki Bonaparte Jeromost Amerikába késerte, egy oda való igen gazdag kereskedőnek leányával házassági életre lépett, a' melly örvendetes hírt az Első Konzúl az ötsétől vévén, azonnal tulajdon kezével irt levele által tudósította felölle az Oberff.

ter Rewbel apját. — (Azon levél felől, a' melyet Ex Direktor Rewbel néhány hónapok előtt az Első Konzúlnéhoz irt vólt, 's a' melly azután a' közönséges újságokban is kihírdettetett, ugyan ő olyan nyilatkoztatást tétetett azon levelekben közönséggé, hogy annak világ' eleibe való botsátatásában, ő maga nem lett volna részese).

Nagy Britannia.

A' hires tengeri vitéz Sir Sidney Smith, a' ki az öfzön a' Hollandiai partok mellett olálkodott, most Londonban tartózkodik, és minden nap fontos dolgok felett tanátskozik a' tengeri hadi Cancellaria tagjaival. Nem kételkedik senki rajta, hogy a' Boulognei kikötőhelyben lévő ellenséges hajós seregnek semmivé lejtendő tétetődhetése legyen tanátskozáfsoknak tárgya.

Úgy esett értésire az Országglószéknek, hogy a' Spanyol határnál Bayonne mellett öfzszegyülekezett Fr. sereg is az Anglia ellen való nagy expeditzióra vólna, a' Gen. Augereau vezérlése alatt kirendeltetve; és azokon a' Spanyol hajókon szándékozna által evezni, a' mellyek a' Ferroli kikötőhelyben állanak készen. Erre nézve olálkodik Admirál Pellew számos hadi hajókkal a' Ferroli tengeröbölben, minden mozdulásokra szemesen figyelmeztvén. — A' Spanyol Országglószék, egyáltalában szollván egész tengeri erejét sietve fegyverkeztetni kezdette.

Az Irlandiából Londonba érkezett leg újabb hírek, tsak a' minden napiak. A' gyanus személyeket még most is naponként fogdossák. Az újabb fogjok között találtatik egy Lord is.

Az Anglus Királyi örökös a' Wallisi Hertzeg, a' napokban pompás ebédet adván, jelen volt más fő uraságok között az Egyiptomi Elphi Bey is. Szó volt egyebek között arról is, hogy a' Mamelukok melly derék lovasok volnának. A' Királyi Hertzegnek kedve erefzkedett egy kis próbára alkalmatosságot szolgáltatni. Mondja, hogy a' paripái között egy Barbariai is találatna; szép paripa, de olyan vad, hogy senki meg nem maradhat a' hátán. Elphi kérte a' társaságot, hogy más napjelenyenek-meg a' Hertzeg lóoskolájában. Megjelennek; a' tüzes, nagy izemű, gyönyörű babos, Leopard nevű paripát elő vezetik, és egy Mameluk nyeret tefznek a' hátára, 's midőn a' vendégek előtt elé 's hátra vezetnék, Mahomet Aga az Elphi első tífztje, elő állván, kapja a' kantár' szarát, 's egy rugással felveti rá magát. Eleget ágoskodott és ugrált alatta a' kevély állatt: hanem hijába; Mahomet betsületesen meg maradt a' hátán, mind addig, míg végezetre el lankasztván, nagy ditsőfféggel 's mindeneknek nagy megelegedésével szállott le rolla.

Minthogy a' Frantziák azon Irlandusokkal, a' kiket az elfogott Anglus hajókon találnek, igen barátságosan bánnak, erre nézve sokok közzük katonaságot vállaltak a' Frantziáknál.

London, Nov. 15 dikén. Itten a' múlt vásárnap éjtzaka 9 oratájban egy különös tűnemény mutatta meg magát a' levegőégben, a' melly némely babonás vélekedésű embereknek nem kis megrettenésre szolgáltatott alkalmatosságot. A' tűnemény, egy 30 ölnyi hozzfzúságú farkú, tífztán világló testnek láttzott lenni, 's néhány órákig mú-

tatta magát. Elenyészésekor bűdöskö szagot hagyott maga után. Vóltak, a' kik ezen tüneménynek látására elájultak; mások az ítélet' napját gondólták eljötnnek lenni.

A' Londoni udvari újság szerént, tsak Demerara és Essequibo nevü Hollandiai Koloniákat foglalták - el még eddig az Anglusok Kapitulatzióval Déli Amérikában. Surinámot, a' főbb Koloniájokat, még birják a' Hollándusok, és ott meglehetőes erővel is vannak.

Német Ország.

München Dec. 8-dikán. A' Swétziai Királyi Felségek, Karlsruhe várossából ide utazván, tegnap az itt találtató ritkaságoknak megnévezetésekkel töltötték idejeket. Megnézték nevezetesen azon alkalmatosságot, a' hol a' Rumford esméretes levelese kézfittetik, 's abból egy portziót kofiolásnak okáért magok is elköztöttek, és jónak találták. Innét mentek azon épületnek megnézésére, a' mellyben Gustávus Adolphus a' 30 esztendőös hadakozásnak alkalmatosságával Münchennek elfoglalása után lakott. Még tsak a' tűzoltó kézfületet sem mulatták-el meg szemlélni, a' mely ezen városban igen jó karban és jó gondviselés alatt van.

Göttinga, Nov. 23 dikán. A' Hannoverai Fr. fő vezér Gen. Mortier tegnapelött ide érkezvén, nagy tisztelettel fogadtatott, és ő is hasonló tisztelettel viseltetett ezen Músák' fő lakhelyekhez. A' Professori tereg tegnap a' könyvesház palotájában udvarólt néki, a' mely után a' mostan

itt tanuló Bavariai ifjú örökös Hertzeg' látogatására menvén, még azon estve Hannovera felé visszafizta indúlt. Útjában a' híres Harz bértzeit és banyait is még látogatta. Göttingából való eltávazása előtt még egyszer ígéretet tett Gen. Mortier, hogy a' míg ő Hannoverai fő vezér leszen, addig a' Göttingai tanítóknak és tanulóknak legkisebb alkalmatlanságokra sem fog a' fegyvertsörgés lenni. *A' Bavarus Hertzeg is visszafizta adta néki a' látogatást.*

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgból érkezett 19-ik Novembéri levelek szerént, nemtsak a' szárazon lévő Orosz fegyveres seregeknek száma neveltetik 150 ezer emberekkel: hanem ennekfelette 13 új Linea hajóknak építtetések eránt is paránsolatot adott ki ő Császári Felsége. — Hogy a' kivantató számú rekruták kiállittathassanak, minden 500 fegyverfogható férjsiak között 2—3 vétetik a' katonák közzé.

Török Birodalom.

Konstantinápoly, Oktob. 30-dikán. Hivatal szerént tudósította Asiából a' Gedda i Balaba a' Portát, hogy ő már 26 versben ütközött legyen meg az Abdul Wechab vezérlése alatt lévő Vachabita seregekkel; a' mely sok rendbéli ütközetekben az ő tisztsjei, nagy részint elhullattak: hanem végezetre tsakugyan az Abdul Wechab ereje is meg tört; annyira, hogy népének megmaradt részetskéje elszaladván, már a' Meccai Sheriff is visszafizta ült a' maga helyére.

A' boldogúlt D o m o k o s L a j o s halálán ekkép-
pen kesereg egy tisztelője :

Egy félni, 's rettegni nem tudó D o m o k o s
Kétséges dolgai közt is, szemes, 's okos.

Ki mindég rettentő töréseken állott
De általa rontó fellege le szállott

Egy tsak egyedül is, sokat bírt Ofzlopa
A' köz jónak, a' mely mindég másért kopa

Egy mély bé látású Törvényes Őrálló
A' köz igazságért egy mindent ki álló

Egy egyenes ízívű, 's vesztegethetetlen
Hazafi, a' ki hív, bölts, és fedhetetlen.

Egy ilyen Domokos Lajos már meg hala
A' kinek tovább is még élni kell vala.

Ki ritka példájú Atya vólt házában
Fűst nélkül tündöklött fákja a' hazában.

Egy buzgó Keresztyén, ki azért izzadott
Hogy Teremtőjének Ditsőfféget adott.

Meg hala? meg — Söt már el temették
Hasonló Attyának Sírhalamába tették.

Nem halt meg! tsak illő már ennek pihenni
E' világi terhes gondokat le tenni.

Nem hólt! söt hírében nevében élni fog
Míg tsak Nemzetünkön a' halál ki nem fog

Míg tsak Debretzennek lelfz egy unokája
Áldatni fog, 's szólja Domokost a' szája

Halhatatlan hírét, 's dolgát emlegeti
Haládatos szivvel zokogja, 's hirdeti,

Sz. J.

P. D.